

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravištvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vedniške ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenmi nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 208.

V Ljubljani, v petek 11. septembra 1896.

Letnik XXIV.

Škofje katol. shodu.

Ni treba dokazati, da jedinstvo krepki in da se le z združenimi močmi morejo doseči veliki smotri. To velja tako v političnih, kakor tudi v cerkvenih zadevah. Ker je pa vse javno življenje, dasi ima toliko vsestranskih težej, vendar le tesno združeno, se navadno državni, politični in verski interesi ne morejo ločiti. To dokazuje javno življenje vseh narodov in tudi naše domovine. Neizogibno je torej, da se tudi cerkve s svojimi vzvišenimi nalogami v človeški družbi več ali manj tok časa dotakne.

Dolžnosti sedanjih časov prav izvrstno opisuje sedaj vladajoči vladar cerkve Leon XIII. v svojem apostolskem pismu, katero je pisal belgijskim škofom dne 10. julija pr. l.:

„Katoliško delovanje mora iz istih principov izhajati in se v isti smeri gibati in se tako kot jedinstvo razvijati, da koristi cerkvi in ima vspeh. Tega zaželenega cilja pa ne bomo nikdar dosegli, ako ne bodo katoliki svojega mnjenja in posebnega nagnenja prezrli in le skupni blagor v očeh imeli, vpliv vere namreč na zasebno, javno in gospodarsko življenje, na spravo avtoritete s svobodo, pospeševanje dobrih državnih naprav, vlasti kar zadene pouk mladine, na povzdigo gospodarskih in kulturnih razmer.“

Opetovano so avstrijski katoliki prosili svoje škofje, naj bi oni za najvažnejša vprašanja sedanjega časa, ki jednako zadevajo cerkev in državo, določili vodilne principe in točke, katere naj bi katoliškim politikom v ljudskih zastopih, v časnikarstvu in društvi služile kot navodilo. Iz mnogih vzrokov mislijo avstrijski škofje, da se jim na četrtem avstrijskem

katoliškem shodu v Solnogradu nudi lepa prilika, da tem prošnjam odgovoré. Za škofje je pri tem veliko zadoščenje, da se sklicujejo na svoje postopanje na navodilo najvišje cerkvene oblasti, kajti sv. oče zaznamuje v zgoraj omenjenem apostolskem pismu na belgijske škofje kot škofom častno in sveto dolžnost, da z vsemi močmi delajo na to, da se obnovi in ohrani v njih čredah jedinstvo. Tega opomina najvišjega pastirja pomneči so avstrijski škofje v sledečih besedah zložili temeljne stavke in točke, o katerih mislijo, da bi zamogli doseči složno postopanje avstrijskih katolikov v javnih zadevah cerkvi in državi v korist. S tem, da škofje prav pristréno naročajo avstrijskim katolikom, naj se teh načel držé, jih tudi prosijo, naj se prav pridno spominjajo Gospodovih besed: „Vsako kraljestvo zoper samo sebe razdeljeno, razpade“ (Mat. 12, 25); zapomnijo naj si to, nič manj pa naslednje: „Prenašajte se med seboj v ljubezni in skrbite, ohraniti jedinstvo duha v zvezi miru“ (Efež. 4, 2, 3).

Samo ob sebi je umevno, da se avstrijski katoliki v vsem in pred vsem držé naukov in avtoritete katoliške cerkve. Sveta dolžnost jim je torej, da katoliško cerkev in njene svoboščine čuvajo in nje vpliv povsod v javnem, državnem in socijalnem življenju ojačajo. Pritožujejo se nad tem, da se ravna s cerkvijo kakor z varovancem, in nujna potreba je zanje, da se cerkveno-politične in medverske postave temeljito z ozirom na pravice cerkve in družine predrugačijo. Ker jih vodi prepričanje, da je vera jedino trdna podlaga državnega reda, smatrajo avstrijski katoliki za svojo najjemenitnejšo nalogo, da z vso odločnostjo zastopajo svoje verske interese, zlasti gledé višjih in tudi nižjih šol ovire premagu-

jejo, ki zavirajo cerkveno in verno življenje. Ne opusté tedaj svoje trjatve, da postane šolstvo res versko. Avstrijski katoliki bodo se uprli vsakemu prikrajšanju in oškodovanju pravic krone, naj pride od koderkoli.

Posvečena oseba cesarjeva jim je poklicano zavetišče vere, pravice in jedinstvi monarhije ter postavni branitelj narodov, in kot tacega ga časté. Avstrijski katoliki so prepričani, da se mora vsaka politika razbiti, ki zanemarja raznovratni zgodovinski razvoj dežel in narodov Avstrije. Zato bodo varovali vsa kraljestva in dežele v svojih pravicah in vse narode v svojem jeziku in običajih, pri tem pa tudi ne bodo opustili, ozirati se na potrebno jedinstvo monarhije.

Posamezne dežele in narodi avstrijske monarhije ne morejo nikakor drugače svojega verskega, duševnega in socijalnega življenja tako plodonosno in bogato razvijati, kot pod varstvom močne in pravične monarhije. Zato bode katoliki avstrijske pri vseh državnopravnih in narodnostnih vprašanjih vodilo prizadevanje, da ohranijo avtonomijo dežela in jednakoopravnost posameznih narodov, ob jednem pa močno store monarhijo, katere mesto in pomen kot velevlasti vzdržati je dolžnost vsacega Avstrijanca.

Splošni gospodarski položaj stavi do merodajnih faktorjev resne zahteve. Najnujnejša se zdi avstrijskim katolikom povzdiga poljedelstva in malega obrta in pa blagohotno oziranje na revnejše stanovce s temu namenu odgovarjajočo davčno preosnovo. Poleg tega se jim zdi potrebno: Za poljedelstvo organizacija po zadrugah in na tem utemeljeno zastopstvo njih interesov; za obrtni stan daljna izo-

LISTEK.

Marusja.

(Ruski napisal V. Čajčevko. — Poslovenil Iv. Steklasa.)

(Konec.)

Horpina se je zavila v robec in odšla. Marusja je ostala sama. Ona ni mogla ležati. Njej se je zdelo, da so tamkaj že dokončali, da vlečejo le ljudi iz rudnika, da so jih že izvlekli. Ona mora tjakaj, da vidi, kaj je. Morda se snide z očetom . . . A morda . . . Ako ga ne najde, ni pozabila, kar je namenila. O, ona se ne boji! — Stopila bode kraj rudnika. Samo jedenkrat bode prestopila, pa je že . . . Ona bode počakala: ako jej očeta ne izvlečejo živega, ne bode se obotavljala . . .

Vstala je, hitro se oblekla in zbežala iz sobice. V trenutku je bila pri rudniku. Tamkaj je bilo več ljudstva, nego po navadi.

Marusja je prihajaje slišala besede:

„Z vozičkom se spustiti, z vozičkom!“

„Ali z vozičkom se ne bode dalo dolgo spuščati, kajti šine gotovo niso cele.“

„Ali vse jedno, dokler se bode moglo, — dobro. Drugače se ne da.“

Marusja je prenehala dihati. Ze, že! . . .

Ona se je prerila skozi ljudstvo tik do rudnika.

Tam je bil pripravljen voziček, ki se navadno rabi v rudniku, da se v njem vozi premog. Od zgoraj so z njega odtrgali jedno desko in jeden rudar stopi vanj.

„In ti pazi,“ govoril mu je vodja stroja; „ko spaziš, da se ne more dalje, potem zakriči, da se nazaj vozi. Samo dobro razgledaj, če se more brez nevarnosti do tjakaj, dokler je treba.“

„Bog blagoslovi!“

„Vrti!“

Rudar se je prekrižal in šel v voziček, ki je bil privezan na vrvi, ki se je počasi odmotala z bobnja (bobnju podobno kolo, okoli katerega je ovita vrvi). Ali to ni dolgo trajalo.

„Stoj, stoj!“ začuje se iz sredine rudnika.

Ljudje ustavijo konja, ki je vrtil bobenj.

„Nazaj!“

Vrtelo se zavrti nazaj, vrvi je postajala krajša in zdajci se je povrnil voziček z rudarjem.

„Ni mogoče dalje, brateci! Vsa pot od desk, na katerih so pričvrščene šine, je polomljena. Dalje se ne more.“

„Za božjo voljo, kaj nam je storiti?“ tarnal je voditelj. „Teci jeden po upravitelja.“

Jeden je odšel. Kmalu pride upravitelj in reče rudarjem, naj poskusijo, ne bi li morda mogli predréti v ta rudnik iz starega, kjer je bila voda. Stari rudnik je bil navpičen in vanj se je moglo spustiti tudi v kakšnem čebru.

Vsi pohité tjakaj. Marusja tudi.

Hitro postavijo bobenj, namesté škripec in privežejo čeber. Voditelj sam stopi vanj.

„Spuščaj!“

Bobenj se zavrti in čeber se začne počasi spuščati v rudnik.

Strašno dolg se je zdel Marusji čas, dokler so izvlekli voditelja.

„Kaj je? Kako je?“

„More se! Luknja, skozi katero je predrla voda, je zares strašna. Skozi to luknjo se more čisto lahko dospeti v novi rudnik. Z menoj morata še vsaj dva.“

Dva rudarja stopita k voditelju v čeber. Njima so dali nekoliko steklenic mleka in hrupa, da obudé k življenju še one, ki niso umrli.

„Bog pomozil!“

„Spuščaj!“

Čeber se je spustil.

Marusja se je prerila do samega roba rudnika.

„Kaj hoče tukaj to dekle?“ zavpije upravitelj, zagledavši jo pri rudniku. Ali prepoznal jo je precej ter jej ni nič več rekel.

Marusja je stala nad rudnikom. Pri duši jej je bilo strašno. Ona bo zagledala očeta. — Ali ako ga ne spazi? — Potem bo samo jedenkrat prestopila in konec . . .

Stala je in čakala. Minula je bržkone že jedna ura, katera se je zdelo vsem, a posebno še Marusji, neizmerno dolga, ali iz rudnika ni bilo še nobenega glasa. Slednjič se je zamajala vrviča, ki je bila napeljana iz rudnika do zvonca na kraju, in zvonček zazvoni. Vsi se stresejo.

„Vleci!“

Bobenj se je spočetka počasi vrtil, potem pa vse hitreje in hitreje. Marusja je komaj dihal. Trenutek . . . dva . . . tri — in glej — glej čeber!

brazba cehov za varstvo slabjšega, boljše izobrazba obrtne mladine in oddaljenje krivičnega sleparskega tekmovalja. Dasi imamo sabilježiti na polju socialne postavodaje srečne vspehe, treba je vendar hitrejšega in daljnega pospeševanja. Avstrijski katoliki zahtevajo zaradi tega poleg energične vpeljave nedeljskega počitka v obrtu tudi to, da se raztegne na zapovedane praznike, na javni promet, zlasti na pošto in železnico, kakor tudi na vse uradnike in v javni službi poslujoče. Zahtevali bodo brezobzirno vpeljavo obstoječih varstvenih določb za delavce in delavke in namenu ustrezajoče nadaljno izobrazbo delavsko-varstvenih in delavsko-zavarovalnih postav, kakor tudi zadostno skrb za versko vzgojo in izobrazbo mladih delavcev in delavk. V resnih socialnih bojih, ki se sedaj bijejo, bodo z veseljem in vnemo vse zahtevali, kar je vsposobljeno, upravičene zahteve zadovoljiti in obstoječe neprilike odpraviti. Udanost sveti veri, pravičnost do vseh, skrb za blagor ljudstva, ljubezen do domovine in zvestoba do cesarja in njegove vzvišene hiše, bodo avstrijskim katoličanom vodilne zvezde pri delovanju in prizadevanju. Pri tem ne bodo nikdar opustili zapovedij krščanske vere, spoštovanja do drugoga, ozirov ljubezni do bližnjega in varovanje avtoritete.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. septembra.

Češki katoliški shod. Minulo sredo popoldne se je otvoril katoliški shod za budjeveško škofijo v mestu Tabor. Predsednikom shoda je bil izvoljen grof Schönborn, prošt dr. Lenz in župan Fejk namestnikoma. — Pred pričetkom razprave je prebral škof dr. Riha pismo kardinala Rampolle, v katerem naznanja, da podeljuje sv. Oče blagoslov vsem zborovalcem. Potem so se odposlale udanostne brzojavke na papeža in cesarja. Profesor Braniš je nato v daljšem govoru pojasnoval prvo točko: „Kdaj je bil češki narod srečnejši, ob času cvita ali propada katoliške vere?“ Dr. Horsky je govoril o „socialni nalogi katoličanov,“ ki je ob enem predlagal resolucijo, v kateri se naglašja, da je rešitev socialnega vprašanja možna le v spolnovanju kršč. načel. S tem je bil rešen načrt, ki je bil določen za prvi dan. Konečno so se prebrale še dole brzojavke, mej temi voščila kneza Lobkovic, princa Lobkovic, grofa Kotek in raznih okoličanskih škofov.

Državni zbor. Kakor se poroča iz verodostojnih virov, se snide avstrijski državni zbor v drugi polovici meseca oktobra. Neki levovski list sicer poroča, da se državni zbor razpusti takoj po otvorjenju zasedanja, vendar pa uradna „Presse“ odločno dementuje to vest kot popolno neosnovano. Po poročilu tega lista bo finančni minister takoj v prvi seji predložil proračun za bodoče leto in pri tej priliki pojasnil dosedanje vspehe pogajanj mej obestranskimi ministri v zadevi obnovitve pogodbe mej Av-

V čeburu je stal voditelj z jednim delavcem in držal rešenega človeka.

Ali to ni bil Marusjin oče.

Previdno vzdignejo rešenega iz čebra.

„Je-li mnogo živih?“ vpraša upravitelj.

„Trije,“ odgovori voditelj; „to je jeden, a dva sta še tam. Zavlekli so se v oddaljen zakotek, kamor ni predrla voda.“

Čeber se je iznovič spustil v rudnik. Zdravnik se je med tem bavil z rešenim.

Minulo je še pol ure, — iznovič je zvonček zazvonil in škripec se zavrtil. Marusja je prenehala dihati — pripravljena za življenje in smrt.

Glej zopet čebra, in v njem — ni bil njen oče.

Voditelj je rekel, da so trije živi. Tretji mora biti njen oče! Gotovo ni Bog tako neusmiljen, da jej vzame očeta. Saj je on tako dober!

„Moj Bog in Gospod!“ molila je ona natihoma, „saj si ti tako dober. Povrni mi očeta! Ako ne — potem tudi mene vzemi k njemu!“

Med tem se je bil čeber že zdavnej spustil. — In ko se je začelo: „Vzdigni!“ pritisnila je Marusja z vso silo svoje roke na prsa, debelo pogledala s svojimi očmi ter jih uprla v črno, globoko jamo rudnika.

Vzdignil se je čeber. Dva rudarja sta držala rešenega, in to je bil — Maksim.

„Oče! Dragi! Živi!“ zakriči Marusja z glasom, ki se ne da opisati, in objame mu kolena.

„Oče!“ — In izmučeno dekle pade k očetovim nogam. — — — — —

strijo in Ogersko. Nekateri listi zatrjujejo, da reši državni zbor poleg proračuna še domovinski zakon, potem pa da ga vlada razpusti in takoj razpiše splošne volitve, ki se vrše morda že v januariju, vsekako pa do konca meseca marca. Iz takega poročila kakor tudi iz uradnih dementijev ne moremo posneti nikake gotovosti. Vsa ta zadeva je pa kolikor toliko odvisna tudi od pogajanj glede pogodbe. Največje nesporazumljenje vlada v kvotnem in bančnem vprašanju, tako da niti v najmanji meri ni misliti, da bi se pobotala Baden in Banffy. Oba kabineta nameravata dokončati to težavno delo šele s pomočjo novega parlamenta, o katerem mislita, da se bo dal zvijati, kakor vosek. Toda v tem slučaju se vladi zelo motita, kajti pogodba bo tedaj zadela na mnogo večje ovire, kakor sedaj v starem parlamentu.

Poslanec Morre, ki je nameraval spodkopati tla vrlému poslancu Kalteneggerju na volil. shodu v Fernitzu, se je jako hudo opekel. Poskušal je sicer dokazati svoje neslane trditve o Kalteneggerjevi „nezmožnosti“, toda ta korak se mu je tako zelo ponesrečil, da je vsak navzočih lahko uvidel, da govori golo neresnico. Nato mu je poslanec Kaltenegger dobro posvetil, tako, da je sredi shoda pobral svoja kopita, pozval zveste spremljevalce ter odšel. Tu se je morda zadostno prepričal, da ga ne marajo zavedni volilci.

Pernerstorfer na Tirolskem. Socijalistični agitator in ljudski osrečevalec Pernerstorfer ni bil zadovoljen samo z jednim zelo sramotnim porazom, marveč se je še potrudil, da si je pridobil še novih „lavorik“. Te mu je pripravilo 600 poslušalcev, katerim je Pernerstorfer nad 2 uri govoril, toda s svojim govorom tako razburil poslušalce, da je moral pobrati kopita. Še poprej mu je pa dobro posvetil občinski svetnik Pattis, ki mu je očital pristranost in nezmožnost ter mu po pravici očital, da hoče biti vodja 72 novih ljudskih zastopnikov in si odtegovati deleže od njihovih dijet. Temu govoru je ljudstvo glasno pritrjevalo in toraj ni čuda, da je moral Pernerstorfer kratkoma pokazati hrbet „nehvaležnim“ poslušalcem.

Vspreh volitev za sleški deželni zbor v kmečkih občinah je zelo povoljen za novejšo življe. Popolno pogoreli so staro-liberalci s svojima mandatoma, katera so morali odstopiti nemškimi nacionalcem. Razmerje mej Slovani in Nemci je ostalo pri sedanjih volitvah isto, kakor poprej, akoravno so Nemci z vso silo pritiskali na volilce in jih skušali pridobiti na svojo stran.

Socijalista Bebel in Bueb na francoskih tleh. Pred nekaj dnevi sta se podala imenovana nemška socijalistična poslanca na povabilo župana v Wissembachu na francoska tla ter nameravala prirediti socijalistični shod, katerega so jima na nemških tleh prepovedali. Toda komaj sta preroka prestopila francosko mejo, že jima je prišel nasproti policijski komisar ter ju zavrnil nazaj. Vseled tega vlada v francoskem socijalističnem taboru velika razburjenost in njihovi poslanci so že naznanili, da hočejo radi tega interpelovati zunanjega ministra. Tudi razni listi priobčjujejo jako stroge članke proti postopanju francoske vlade.

Razmere v Turčiji. Minuli ponedeljek je odvedla turška policija odstavljenega armenskega patrijarha Izmirliana iz ujevove palače v Skadru na turški ladiji v Malo Azijo, kjer bo moral v prognanstvu pokoriti se za svoje zločinstvo, ker je s svetom in dejanjem pomagal zatiranim Armencem. Z njim vred so odvedli vse Armence iz Carigrada, ki niso mogli dokazati, da imajo v mestu 300 funtov šterlingov vredno posestvo. Da teh ni malo, si lahko mislimo, kajti ne samo vedno preganjanje, marveč tudi razni oderuhi so pripravili Armence ob vse premoženje. — V Carigradu kroži še neka druga o vest, kateri se pa ne more reči, da je verjetna. Govori se namreč, da sta car in angleška kraljica brzojavno čestitala sultanu, da je tako naglo naredil mir in si podjarmil uporne anarhistične duhove.

Razgled po slovanskem svetu.

Dr. Štefan Ilijašević.

Iz Zagreba, 3. sept.

Izmej književnikov ilirske dobe živi še jedini dr. Štefan Ilijašević, ki je dne 2. septembra proslavil šestdesetletnico svojega mašništva v Zagrebu v cerkvi sv. Marije, pri tistem altarcu, kjer je pred šestdeset leti pel svojo novo mašo. Vredni jubilar

je ves svoj dolgi vek posvetil cerkvi in narodu, mnogo delal in se mnogo trudil, pa pri vsem tem ostal še trdnega zdravja in bistrega uma.

Štefan Ilijašević se je rodil dne 1. januarija l. 1814 v Oriovcu, v lepem kraju nekdanje gradiške polkovnije. Stariši so mu bili priprosti mestjani. — Izvršivši ljudsko šolo pride k njegovemu stricu, tedaj župniku v Brebrini, a kasneje kanoniku zagrebškemu, Stefanu Ilijaševiću. On ga je poučeval o predmetih za prve tri gimnazijalne razrede. Ostale tri razrede je zvršil v Požegi, a filozofijo na akademiji v Zagrebu. Bil je potem vsprejet v semenišče in kot odličen dijak poslan na bogoslovne nauke v Pešto, kjer je postal doktor kanoničnega prava, a 12. avgusta 1836 bil posvečen za duhovna od tedanjega škofa Alagovića. Po dokončanih naukih je služil v škofijski pisarni pod škofom Alagovićem kot ceremonijar in podbiležnik, a pod škofom Haulikom kot redoviti biležnik skoro deset let; v tem času je bil imenovan tudi za namestnega veroučitelja in propovednika na kralj. akademiji v Zagrebu, a l. 1843 za profesorja moralnega in pastirskega bogoslovja v zagrebškem semenišču, kjer je služil sedem let. Kako je bil dr. Ilijašević ugleden, je najboljši dokaz, da je bil l. 1849 imenovan za svetnika za cerkvene zadeve pri tedanjem „banskem svetu,“ a kasneje „banske vlade.“ Na priporočilo bana Jelačića je bil l. 1850 poklican kot hrvatski poverenik za šolske zadeve v c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauke, ter postane že l. 1851 c. kr. šolski svetnik in nadzornik realnih in ljudskih šol v Zagrebu. V tem svojstvu je deloval do l. 1857, ko se je zahvalil radi prevelikih germanizatornih zahtev dunajske vlade. Koliko je dr. Ilijašević storil kot šolski nadzornik za napredek hrvatskega naroda, zapisano je v zgodovini hrvatskega šolstva, kjer se bode njegovo ime moralo vedno častno spominjati. Mora se priznati, da je ravno on položil prve temelje hrvatske narodne prosveti z urejenjem ljudske šole. Med ostalim zasnovane so njegovim posredovanjem prve realne šole na Hrvatskem, posebej še v Zagrebu in Varaždinu, pa ga je radi tega mestno zastopstvo varaždinsko imenovalo častnim svojim meščanom.

Omenili smo, da dr. Ilijašević ni mogel niti hotel ostati v službi pri vladi, katerej je bila glavna svrha germanizacija. Ko se zahvali na časti šolskega svetnika, bil je imenovan za kanonika čazmanskega kapitola v Varaždinu, kjer je še dandanes lektor; leta 1877 pa je dobil naslov prepozita sv. Ireneja Sremskega.

Ko je bil povrnjen avstrijskim narodom z listopadsko diplomom ustav, zvali so zraven drugih najodličnejših mož tudi dr. Ilijaševića prav pogostoma v banske konference l. 1860, 1865 in 1869. Vselej in povsodi se je živo trudil za srečo svojega naroda, a ravno tako tudi v skupščinah županije varaždinske in v deželnem saboru l. 1861. Njegove vrline so cenili razum njegovih dijecezanov na poseben način še tudi škotje Strossmayer, Sret, Mojzes in Kralj.

Delovanje književno dr. Ilijaševića se deli na šolsko in pesniško. Da spopolni čim bolje šolstvo, napisal in izdal je dr. Ilijašević sledeča dela: „Obuka malenih ili katehetika za porabu svećenikom i učiteljem“ (Zagreb 1850), potem „Pismovnik ili nputak u sastavljanju raznih pisama“ (Trst 1851 in Dunaj 1857), „Obrana obuke malenih“ (Zagreb 1851) in „Citanka za II. razred viših pučkih učiona“ (Dunaj 1855).

S temi knjigami je dr. Ilijašević mnogo pomogel hrvatske narodne kulture, ker je n. pr. pismovnik prva knjiga te vrste v hrvatske literaturi, in ker so vse knjige napisane v pravilnej in lepej hrvaščini.

Pesnikoval pa je dr. Ilijašević v prvej svojej mladosti. Prve pesme so prigodne in po tedanjem običaju spevane v latinščini. Znamenita je že pesem, s katero se je poslovil l. 1829 kot 15 letni mladenič od svojih drugov in profesorjev na požeški gimnaziji; pesem pa, katero je zložil, ko je bil slušatelj bogoslovja l. 1835 na poziv profesorskega zbora peštanskega vseučilišča povodom smrti cesarja in kralja Frančiška I., probudila je v tamošnjih krogih posebno pozornost.

Pozneje je zložil več pesmij v hrvatskem jeziku, ki so tiskane po raznih listih, a potem je izdal svoje „Izabrane pjesme“ (1876), „Nove pjesme“ (1884), „Šala i satira“ (1892). V prvej zbirki je posnemal dr. Ilijašević klasično rimsko poezijo, katero pozna, kakor malo kdo drugi. Te pesme so mu

spevane v kakih 30 različnih metrih, ter je s tem pokazal, da se po principu kvantiteta in z obzirom na naglas more v hrvatskem jeziku pesme zlagati v klasičnem metru, ki je posebno prikladen v lirskem pesništvu.

Kot delaven književnik je bil dr. Ilijašević vedno v zvezi s svojimi vrstniki, posebno s Pavlom Stovsom, Vekoslavom Babukićem, Matijo Topalovičem in Antonom Mažuranićem. Ali največ je občil s Preradovičem ter sta si svoje pesme med seboj pred tiskanjem priobčevala.

Naravno je tedaj, da je dr. Ilijašević kot plemenit značaj ostal ves čas svojega trudapolnega delovanja v političnem pogledu popolnoma dosleden ter pripada še dandanes stranki, ki nadaljuje težnje in osnove ilirskih preporoditeljev, da izvojuje narodu hrvatskemu vse one pravice, ki mu pripadajo po zgodovinskem in naravnem pravu. Dobro se še spominjamo, kako oduševljeno je govoril v verzih pred štirimi leti na komersu prigodno prenosa Draškovičevih ostankov na zagrebško pokopališče. Podoben oduševljenemu mladeniču je pozival narod hrvatski na slogo in medsebojno ljubezen, kajti samo v tem je naša rešitev. A v Varaždinu je največ deloval, da se pomirijo stranke ter združijo vse v jedno kolo za narod in dom. Škoda, da ga hrvatski narod tako malo posluša, nego se raje medsebojno prepira in propada na veselje naših sovražnikov.

Za velike zasluge, ki si jih je stekel vrli duhoven in rodoljub za svoj hrvatski narod, bila bi mu gotovo večja nagrada, ko bi videl, da se je narod zjedini. To dočakati, daj mu dragi Bog, če tudi je že zdavnej prekoračil meje navadne dobe človeškega življenja. K njegovemu diamantnemu jubileju čestita tudi slovenski narod. Živio!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. septembra.

(Spominska plošča † monsignoru kanoniku Jeranu.) Na mnoga vprašanja glede slavnosti odkritja spominske plošče pokojnega kanonika Jerana v Javorjah naznanjamo, da se vrši v ponedeljek dne 14. t. m. in sicer je ob 10. uri sv. maša, potem je odkritje plošče pri rojstni hiši, kjer ima slavnostni govor gosp. A. Kalan. Slovesnost je namenjena domači župniji in se bo vršila brez šuma, zato se tudi niso razpošiljala nobena vabila. Cestilci Jeranovi dobro došli!

(Sodnijska obravnava proti dekani dr. Sterbencu) se je v sredo dokončala v Novem Mestu. Dr. Sterbenc, katerega je zagovarjal dr. Šusteršič, je bil od sodišča popolno oproščen.

(Iz Domžal) se nam piše: Kakor že naznanjeno, bode naša vrla godba obhajala v nedeljo 13. septembra svojo desetletnico. Priprave se vršijo prav pridno in zanimanje je splošno. Dobitkov za srečkanje je nad 100. Bog nam daj lepo vreme; pa tudi pri deževnem vremenu spravimo lahko nad 300 gostov pod varno streho. Gostilna g. Antona Müllerja v Stobu, kjer se bode vršila slavnost, je oddaljena komaj pet minut od domžalske postaje.

(Iz Smlednika.) 10. septembra. V sredo opoldne ob 11. uri 55 minut smo slišali v Smledniku natančno kratko podzemeljsko bučanje; streslo se ni.

(Pojasnilo.) V dopisu z Bleda št. 199 je naš gosp. dopisnik končal svoj dopis: Veseli nas, ker Bled se bode s tem gotovo visoko povzdignil, s tem bode tudi edenkrat konec Riklijevemu „švindelnu“. — S temi besedami se čuti gosp. Rikli žaljenega. Zato pa radi izjavimo, da s to besedo nismo hoteli gosp. Riklija žaliti, ter da ta po njegovem mnenju razžaljiv izraz radi prekličemo. Pristavimo le, da so o načinu Riklijevega zdravljenja sodbe jako različne in da je naš gosp. dopisnik le glede načina zdravljenja izrazil svoje mnenje, kar po našem mnenju ne more biti nič razžaljevega. Zato tudi nismo imeli pomisleka proti omenjenemu izrazu.

(Medved.) Na malo gospojnico se je pasla zivina v bližini vasi Zwischlern, uro hodá od Kočevja. Iz gošče prilomasti medvedka z mladičem. Krava, ki se je oddaljila od drugih, zagleda medvedko in zbeži proti neki jami; potoma se zagati med dvema drevesoma, da ne more naprej. Medvedka jo dohiti in prične mrcvariti. Blizu tega dogodka se je pasel vol.

Ko zapasi zver, začne na vsó moč mukati. Pastirji prihite gledat in odpodé s kričanjem zveri. Medvedka jo je z mladičem pobrisala zopet v goščo, kjer je vejevje pokalo kakor ob najhujšem viharju. Kravo so zaklali. Lastnik te krave je ubog in star kmetič.

(Iz Višnjegore) prejeli smo nastopno: Na podlagi § 19 tiskovnega zakona prosi podpisano mestno županstvo, da sprejmete z ozirom na dopis iz Višnjegore z dne 3. sept. t. l. v Vašem cenjenem listu št. 203 sledeči popravek: Ni res, da mesto nima skupnega prostora za živinski sejm, kakor ga ima vsaka vas, ampak res je, da ima mesto v ta namen dva ločena prostora, prvi za domačo govejo živino, drugi za drobnico in hrvaško govejo živino. Ni res, da stoji ob sejmihi največ živine na „cvingerjih“; res je, da stoji največ živine na glavnem trgu, le ob velikih sejmihi je živina tudi na „cvingerju“. Ni res, da je na „cvingerju“ jako nevarno, res je, da se tam do 1. sept. t. l. še ni prigodila najmanjša nezgoda. Ni res, da leži ta kraj na vzhodni strani štiri metre visoko; res je, da je ta kraj na mestu, kjer se je zgodila nesreča, le dva in pol metra visok. Ni res, da je ograja borna; res je, da je ograja taka, kakor so sploh ob cestah in nasipih. Ni res, da so se ob zadnjem sejmu naslonili štirje sejmari na ograjo; res je, da je ob zadnjem sejmu na jednem hlodu ograje sedelo osem mož. Tudi ni res, da so se štirje zvrnili raz zid, ampak res je, da so padli le trije na spodaj ležeče zemljišče. Ni res, da sta se dva hudo pobila, dva manj; res je, da se je samo jeden lahko poškodoval, dva pa prav nič. Ni res, da človeku ob sejmu ni mogoče potovati po glavni cesti ne peš, še menj z vozom, ker je glavna cesta takoj pred cerkvijo z živino zadelana; res je, da je take dneve glavna cesta ločena od sejmišča z nalašč v ta namen pripravljeno ograjo in da poleg županstva tudi slav. c. kr. žendamerija skrbi, da je živina na glavni cesti le tedaj, ko se goni na in od sejmišča. Na cesti so le sejmari, kupujoči pri kramarjih, prodajajočih ob cesti. Ni res, da bi mesto od kmetov le denar pobiralo, prostora naj si gredo iskat sami; res je, da skrbi mesto za prostor, za živinozdravnika, oglednike in sploh vse, kar se po postavi od njega terja. — Mestno županstvo v Višnjegori dne 9. sept. 1896. Anton Stepic, župan.

(Iz Kobarida) se nam piše: Pri najlepšem vremenu dospel je danes okoli 4¹/₂ ure popoldne minister grof Badeni v naš prijazen trg. Sprejetega med navdušenimi živijo-klici pozdravi g. župan Šlunder v slovenskem jeziku, proseč ga za Predilsko železnico in za državno podporo pri grajenju novega sodniškega poslopja. „Sem razumel“ odgovoril je ekscelencija, ter se dalje pogovarjal z županom in podžupanom v nemškem jeziku, pri čemur je tolminski glavar grof Marenzi podpiral izražene želje. Na to je sledil pozdrav duhovščine po velč. g. dekani. Med cesarsko pesmijo in med živijo-klici odpeljal se je s spremstvom dalje proti Tolminu. Iz prijaznega hribčka na bližnjem Libušnjem so pa še dolgo gromeli topiči naznanjujoč Tolmincem, da se bliža njih trgu prvi cesarjev svetovalec v spremstvu skoraj vseh slovenskih deželnih poslancev. Bog daj, da bi bil ta obisk slovanskega ministra za našo slovensko deželico plodonosen.

(Umrl) je, kakor smo že poročali, nenadoma v Gorici dne 10. t. m. ob 7. uri zjutraj princ Egon H o h e n l o h e - Waldenburg - Schillingsfürst. Rodil se je dne 3. feb. 1853 v Benetkah ter se 1877 poročil z grofco Kaunitz. L. 1885 ga je goriško veleposestvo volilo v državni zbor, kjer se je pridružil klubu levega centra ter glasoval z Italijani. Leta 1890 je mandat odložil in bil lani v oktobru na mesto grofa Coroninija zopet izvoljen v goriškem mestu.

(Kandidaturo za mestno skupino ptujsko) je prevzel gospod H o c e v a r, župan središki.

(Iz lavantinske škoflje.) Nova profesorska stolica se je ustanovila v mariborskem bogoslovju in sicer za krščansko modroslovje in fundamentalno bogoslovje. Stolica se namesti s 1. oktobrom 1897. — Milostljivi knezoškof so v škofijskem uradnem listu strogo prepovedali branje in razširjanje knjižic: „Grešnikov prijatelj“ in pa „Kristus in socialna de-

mokracija“. — Cerkevni zbor se prične 28. dan t. m. v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru. Verniki bodo dobivali popolni odpustek, ki bodo prejeli sv. zakramente in v cerkvi sv. Alojzija molili za edinost krščanskih vladarjev in vničenjenje krivih ver. — V zavodu č. č. šolskih sester v Mariboru je bila 8. t. m. za prednico izvoljena č. sestra Stanislava Voh. — V dijaško semenišče v Mariboru so na novo vsprejeti: drugošolci Jožef Kostreva iz Kostrivnice, Konrad Šesko iz St. Vida na Planini, Martin Jurhar z Reke, Jak. Kolemina, od sv. Miklavža pri Ormožu, Matija Rauter iz Ljutomera, Martin Kramberger od Sv. Lenarta v Slov. gor.; tretješolci Jož. Zidanšek iz Spitaliča, Karol Bezjak od Sv. Marjete niže Ptuja, Fr. Mihalič iz Ljutomera, Adolf Pečovnik od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah in četrtošolec A. Pintar iz Poličan.

(Štajerske novice.) Prvotne volitve za deželni zbor so se izvršile za mariborski, št. lenardski, slov. bistriški okraj. Slovenskima kandidatom gg. Robiču in Lendovšku je zagotovljena večina 80 glasov. — V rogaškem okraju se nemški liberalci volitev niti udeležili niso. — Gosp. dr. Fr. Rosina je imel sijajen vol. shod v Ormožu. Glasovi ormoškega okraja so mu zagotovljeni. — Presvetli cesar je potrdil izvolitev gosp. dr. F. Sernaeca za načelnika celjskemu okrajnemu zastopu in g. dr. Iv. Dečka za njegovega namestnika. — Letovišče na Slatini se je izpraznilo, ostalo je le še kacic 50 gostov. — Nadučitelj gosp. Koderman na Vrankoljem je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono.

(Umor in samomor.) Protestantski posestnik „Schützenhofa“ v Rospohu pri Mariboru, Anton Schreiber, je v nedeljo zjutraj z revolverjem ustrelil v glavo svojo 9 letno hčerko, ki je potem drugi dan umrla, sebe pa v senca, da je bil takoj mrtev.

(Iz Prage.) 1. septembra. Sklep mladočeških poslancev ozir čeških manjšin dohaja čudne obsodbe. Sicer je že pokazal „Cech“ na neumestnost fonda, a da bode tudi v mladočeških listih obsojen, tega se sklepalci gotovo niso nadejali. „Cas“ piše, da je predlog zastran narodnega fonda praktična stvar, toda v današnjih časih ima vsak zaveden narodnjak že toliko narodnih troškov, da jih skoraj več prenašati ne more. Poprej so pričeli vsako zbirko poslanci, pa tudi ti so se že naveličali ter se odtegnejo, kjer morejo. Dobro jih je počil! Sklep se lahko stori in slavni poslanci si mislijo: mi smo naredili svoje, vi drugi pa naredite tudi svoje, mi smo si izbrali cenejše. Po vzgledu čeških poslancev so izdali svoj manifest tudi nemški. Novega ni v njem nič. Tudi stara reč je „Deutschböhmen für die Deutschen in Böhmen“. Le omeniti treba, da so v sredstvih bolj praktični. Zopet so to spričali v Budjejevicah. Ko je imel tje priti dr. Lueger, begali so ljudstvo z lepaki, da ga ne bo, in ko so videli, da tem potom nič ne opravijo, poklicali so si pomoč iz Iglave. Oboroženi z raznim orožjem so se podali na kolodvor, in tu so hoteli Luegerja in Steinerja s palicami potipati. Manever jim je izpodletel in glavni pretepačač, iglavski Krause, je prišel policiji v roke. Shoda se je potem udeležilo nad 1000 oseb. Lueger je tu očital mladočeškemu poslancem, da koketirajo z židi. — Nemci so podali tudi v Pragi rekurz, da se morajo občinski računi predložiti v nemškem jeziku, no, slavno so padli. — Zanimivo je tudi pismo kneza Claryja Schulvereinu. Družba je dobila 100 gld. iz knežje dohodninske pisarne in se za dar zahvalila. Ali knez za dar še vedel ni in je odpisal, da se temu čudi, da je pomota, da on liberalnega šulferajna nikoli podpiral ne bo. — Zadnjič je gospod Březnovsky zopet govoril v mestnem zboru. Njemu ni všeč predlog, da se poviša pokojnina štirim mestnim uradnikom. Po njegovem mnenju in vedenju se mora z denarjem varčevati. (On dobro varčuje, ko jemlje desetake za to, da v parlament ne gre.) Dobro! Mesto namerava napraviti nov pogrebni voz za otroke za 1500 gld. Je-li to potrebno? Za ustanove je odločen denarničar, ki prejme dopoldne 10 gld., popoldne pa, ko ga notri ni, dobi policijski nadzornik več. Je-li ta služba potrebna? Tako je, gospoda mnogo vidi, kar bi se lahko prezrlo, kar bi pa videti morala, tega ne vidi. — Znani dr. Baxa bo tožen radi razžaljenja Nj. Veličanstva. — V Mostu se je začela zemlja zopet udirati. —

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

O „Mažarski“ Geitlerovi se izraža mažarski tisk jako pohvalno. Za pred razstavo so pisali o nji češki listi drugače. Pri nas je bila Čehinja, tam je Mažarka, v resnici pa zvita špekulantka.

Društva.

(Izlet „Slov. plan. društva“ na Obolno.) (768 m) Prihodno nedeljo, 13. t. m. napravi „Slov. plan. društvo“ izlet na goro Obolno in potem v Zatično po sledečem vspredu: V nedeljo zjutraj ob 6. uri 20 m odhod z južnega kolodvora z mešanim vlakom v Litijo. Prihod v Litijo ob 7. uri 27 m. Tam odmor do 8. ure. Ob 8. uri odhod skozi Smartno, Črni potok, Vintarjevec, Debeče in Osredok na Obolno. Prihod na Obolno proti 11. uri. Ob 1/2, 12. uri odhod v Zatično. Tam obed ob 1. uri popoldne v gostilni „Poličanski“ (pri Vilj. Friču). — Po obedu prosta zabava in ogled Zatiške cerkve in nekdanjega samostana. Ob 4. uri popoldne odhod po gozdni poti v pol ure oddaljeni Sent Vid. Tam prosta zabava v gostilni gosp. Ant. Kunštek - a do prihoda vlaka ob 6. uri 20 m. Z vlakom v Ljubljano, kamor dosepe izletniki ob 8. uri 35 m zvečer. Vrh Obolno je 768 m visok neobrsten kopec v planinskem predgorju, ki se raztega od ljubljanskega Golovca nepretržno tje doli do Krške doline. Razgled z vrha je presenetljivo krasen in razsežen. Vidi se od tam v velikih obrisih do malega vsa Kranjska; sosebno lepo pa Juliške planine, Karavanke, Kum, Gorjanci, Kruški Snežnik in Nanos. Pot na Obolno je neutrudljiva in le kake pol ure od Vintarjevca do Debečega strma. Tudi za obed je skrbnjeno v dobro znani gostilni gosp. Vilj. Frica v Zatičini, kjer se bode dobil obed (juha, meso, prikuha in pečenka) po 60 kr. za osebo. Kdor se udeleži izleta in hoče skupno obedovati pri Friču v Zatičini, naj to naznani z a d n j i čas pri prihodu v Litijo g. tajniku J. Hauptmanu ali pa odborniku g. J. Mandeljnu, da se more potem gostilničar še pravočasno obvestiti o številu gostov. Ker je ta izlet eden zadnjih v letošnjem letu, se društveniki in sploh vsi prijatelji „Slov. plan. društva“ vabijo k obilni udeležbi. Izlet vrši se le ob ugodnem vremenu. Ker med potjo ne bo prilike se sv. maše vdeležiti, naj vsak za se skrbi, da bode pred odhodom pri sv. maši.

(V abilo k veselici), katero prirede velikolaški rodoljubi in rodoljubkinje v nedeljo, dne 13. septembra t. l. v prostorih g. Matije Hočevarja. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Klavir. 3. Različni karakterji, predstavlja gosp. M. Žužek. 4. Klavir. 5. Deklamacija. 6. Klavir. 7. „Krojač Fips“ ali „Nevarni sosed“. Gluma v 1 dejanju. Poslovenil D. Hostnik. 8. Prosta zabava. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr. Čisti dobiček je namenjen velikolaškemu gasilnemu društvu za napravo orodij. Glede na blagi namen se preplačila hvaležno sprejmó. — K obilni udeležbi najljubneje vabijo prireditelji.

Telegrami.

Premisl, 11. septembra. Povodom današnjega prihoda presvetlega cesarja je mesto krasno ozaljšano. Na celi poti od kolodvora do Lipovice je razpostavljena šolska mladina ter razna društva. Prebivalci vseh stanov dohajajo trumoma v mesto.

Levov, 11. septembra. Presvetli cesar je podaril pogorelcem v Kossovem 1000 gld., za ondotne uboge 200 gold., za ubožni zaklad v Moczyski 300 gld., za prenovljenje ondotne cerkve 500 gld., za požarno brambo 100 gld. in nekemu dobrodelnemu društvu 150 gld.

Trst, 11. septembra. Ministerski predsednik grof Badeni je dospel iz Trbiža ob tričetrt 9. uro. Na kolodvoru ga je pozdravil

župan z mnogimi dostojanstveniki. Občinstvo ga je navdušeno pozdravljalo.

Trst, 11. septembra. Vsled prizadevanja kmetijskega odseka za Istro sklicani kongres isterskih vinorejcev se je včeraj sešel ter vsprejel vse predlagane resolucije, kakor tudi spomenice, katere se odpošljejo na ministre in v katerih se zastopniki izražajo zoper umetno vino.

Most, 11. septembra. Včeraj po noči se je jela znova sesedati zemlja v bližini lanske nesreče. Tri hiše so znatno poškodovane, poleg tega so se pa morali radi preteče nevarnosti izseliti prebivalci celega mestnega dela.

Rim, 11. septembra. Včeraj zvečer se je pojavil v Citerni jeden in v Citta di Castello dva precej močna potresna sunka. Škode ni posebne.

Rim, 11. septembra. V neki skriti ulici so našli včeraj popoldne tri v cunjje zavite bombe, katere je policija pravočasno zasledila.

Ponarejena črna svila.

Sežgi vzoreček svile, katero nameravaš kupiti, in spozna bodeš takoj ali je svila pristna ali ponarejena: Pristna, čista barvena svila kmalu ugasne, se skodriči ter ostane le malo svetlorujavega pepela. — Ponarejena svila (katera se rada lomi in dobi mastne lise) gori počasi dalje (osobito tli takozvana „strelna nit“, ako je v njej prav mnogo barvene snovi, ter ostane pepel temnorujave barve. Pepel se ne skodriči) kot pri pristni svili, marveč upogne. Pepel pristne svile se spremeni v prah, ako se stisne, isti ponarejene svile pa ne. — **Tovarne za svilo G. HENNEBERG-a** (c. in kr. dvornega založnika) v **Curihu** razpošiljajo rade vzorce svoje pristno svilnatoga blaga vsakomur ter pošiljajo kolikor treba za posamne obleke ali cele kose poštnine in carine prosto na dom. 29 6-5 5

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je prsi sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav vspešno. — Cena steklenici 35 kr., 12 stekl. gld. 3'60. 123 (50-29) 3

Umrli so:

V vojaški bolnišnici: 9. septembra. Anton Jurkovič, umirovljeni c. in kr. stotnik, 65 let, jetika.

Tujci.

9. septembra. Pri **Stonu**: Jäger, Kostner, Rittweger z Dunaja. — Suša iz Senožeh. — Gutheim iz Hilberfeld-a. — Hönigman iz Varšove. — Hönigman iz Kočevja. — Stäber iz Draždan. — Devetak iz Kobarida. — Rožane, Sver, Čiček iz Maribora. — Bubak iz Trsta. — Koncilijska iz Žužemberka. — Jahuz iz Zagreba. — Gregorič z Vrha. — Kosmat iz Brdovec. — Bone, Delpin, Golob iz Podgore. — Grünwald iz Zagreba. — Ivančič iz Gorice. — Wilhelm iz Pulja. Pri **Maliču**: Reindler, Klein, Schmidt, Mayo, Weninger, Klein z Dunaja. — Mueller iz Budimpešte. — Senft, Rosenheim, Miacola iz Trsta. — Veith, Sigel iz Gradca. — Koeh iz Augsburg-a. — Pflaumer iz Monakovega. — Schink iz Zagorja. — Danghofer iz Ljubna. — Schöttner iz Schwaz-a. — Kückar iz Celja. — Juvančič iz Mokrice. Pri **Lloydu**: Hacin iz Dobrave. — Kopač, Skalicky in Novak iz Novega Mesta. — Bevk iz Cerknega. — Kofjatsch iz Pulja. — Abram, Grebene iz Trsta. — Goriup z Opčine. — Rudež iz Št. Jerneja. — Zurec iz Žužemberka. — Merhar iz Dolenje Vasi. — Innocente iz Postojine. — Markič iz Golaca. Pri **bavarskem dvoru**: Talle iz Vrbe. — Ischi iz Solothurn-a. — Glatz in Zurl iz Kočevja. — Adelung iz Bremena. Pri **Juinem kolodvoru**: Keiblinger z Dunaja. — Lehmann iz Gorice. — Mirer z Dunaja. Pri **avstrijskem caru**: Bross, Žonta iz Idrije. — Kokal iz Postojine. — Sattinger, Sternin iz Gradca.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
10	9. zvečer	733.6	17.3	sr. zah.	dež	
11	7. zjutraj	733.9	12.0	sl. sever	megla	0-6
	2. popol.	733.5	21.6	brezv.	skoro oblč.	

Srednja včerašnja temperatura 17.1°, za 1.5° nad normalom.

Duhovnik,

kateri bi hotel za tri nastopne mesece: oktober, november in december priti v graščino Haasberg k rodbini Windisch-Graetz, naj se blagovoli oglasiti pri podpisnem. Opravila ni družega, kakor vsak dan ob 9. uri brati sv. mašo in tu pa tam moliti rožni venec.

Planina, dne 10. septembra 1896.

635 3-1

Podboj, župnik.

Restavracija

z jako lepo prostorno prodajalnico, magacinom, konjskimi hlevi, vrtovi itd., tik velike železniške postaje, vse v prav lepem in dobrem stanu, je na prodaj pod jako ugodnimi pogoji.

Natančneje v tej zadevi je izvedeti pri g. L. Sebenkarju v Rakeku. 636 3-1

Zgubila se je v soboto, dne 5. t. m., v Lescah-Bledu kratkodlakasta, rujavograhasta in rujavolisasta

prepeličarica (Vorstehtündin)

ališča na ime „Mila“. — Pošten najditelj odda naj jo proti dobremu plačilu g. Emerihu Mayerju na Bledu, ali pa naj jo pošlje bančnemu zavodu J. C. Mayer v Ljubljano. 623 2-2

Obdarjena, jako umetna 622 4

lesorezbina dela

okvire za fotografije in slike, zelo okusno izdelane po naročilu s poljubnim listevjem, z grbom ali znaki, ploščoke z napisi itd. — vse iz lastne delavnice priporoča

Fr. Stampfel

v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Hiša

na prodaj

še nova, 10 let davka prosta, blizu Sv. Petra v Ljubljani. Prodaja se za 10.500 gld.

Več pové lastnik Trškan. 628 3-2

Lekarna Trnkóczy, Dunaj V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja tinktura za kurja očesa

Sigurno sredstvo proti kurjim očesom in otrdelosti kože na nogi, ima veliko prednost, ker se s čopičem namaže na boleči del noge.

Stekleničica z navodilom za rabo in s čopičem vred velja 40 kr., dvanajst stekleničic 3 gld. 50 kr. 445 13

Dobiva se v

lekarni Trnkóczy-jevi

poleg mestne hiše v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Dunajska borza.

Dne 10. septembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 80
Avstrijska zlata renta 4%	123 60
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 25
Ogerska zlata renta 4%	122 05
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 45
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	954 —
Kreditne delnice, 160 gld.	373 —
London vista	119 65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 20 mark	58 65
20 frankov (napoleonador)	11 73
Italijanski bankovci	9 53 1/2
O. kr. cekini	44 35
	5 64

Dne 9. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 40
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	139 50
Dunavske vravnave srečke 5%	127 25
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 25
Posojilo goriškega mesta	112 —
4% kranjsko deželno posojilo	98 75
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 45
Priporitetne obveznice državne železnice	225 —
" južne železnice 3%	173 30
" južne železnice 5%	128 75
" dolenskih železnice 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	142 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 —
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 —
Salmove srečke, 40 gld.	69 50
St. Genois srečke, 40 gld.	70 —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 —
Ljubljanske srečke	22 75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 25
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3415 —
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	445 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 50
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	63 —
Montanska družba avstr. plan.	87 10
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	159 —
Papirnih rubljev 100	127 12

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.